

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

MEDISON

חמד

משרד החינוך

מדינת ישראל

משרד החינוך

מזן התלמוד

סדר נזיקין, מסכת בבא מציעא דף מ"ו

כי הא דרב פפא הווי ליה תריסר אלפי זוזי בי חוזאי, אקנינהו לרב שמואל בר אחא אנב אסיפא דביתיה, כי אתה נפק לאפיה עד תווך.

תריסר אלפי - שנים עשר אלף
אקנינהו - הקנה אותם
נפק לאפיה - יצא לקבל את פניו

הסבר: במקום בשם בית חוזאי היו אנשים שהיו חייבים לרב פפא 12 אלף זוז. הוא הקנה אותם לרב שמואל בר אחא, ומינה אותו לשליח להביא אותם בחזרה, וכאשר חזר רב שמואל, יצא רב פפא לקבל את פניו עד לעיר תווך

MEDISON AID
 מערך לוגיסטי התנדבותי
 תמיכה בכוחות הבטחון ובמערך האזרחי

"תלמוד ישראלי" פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי המגיש את התלמוד תוך חיזוק והעצמת הקשר לתרבות ומורשת ישראל.

זמני השבת במוקדי הפעילות בעולם:

ישראל י"ם:	ניו יורק:
כניסת שבת: 18:36	כניסת שבת: 19:13
יציאת שבת: 19:50	יציאת שבת: 20:17
ישראל ת"א:	גרמניה:
כניסת שבת: 18:51	כניסת שבת: 19:34
יציאת שבת: 19:52	יציאת שבת: 20:57

100 שנים לייסוד 'הדף היומי'

סדר נזיקין | מסכת בבא מציעא דפים מ"ו- נ"ב
 פרשת מצורע | ו' - י"ב בניסן תשפ"ד (20-14 לאפריל 2024)

דף מ"ו: "קנין כסף"

הכסף שמשלם הקונה למוכר תמורת החפץ הוא זה שעושה את הקנין. בקנין זה החפץ נהיה שגן לקונה.

קרקעות נקנות בכסף, אך חפצים מיטלטלים נקנים על ידי "קנין משיכה", דהיינו שהקונה ימשוך את הבהמה שקנה או יגביה את החפץ אותו הוא קונה תיקנו חכמים: הכסף שהעביר הקונה למוכר עבור חפצים מיטלטלים אינו מקנה לקונה את החפץ, אלא רק לאחר שזה יעשה בו "קנין משיכה" או הגבחה.

דף מ"ז: מעשר שני

אדם שיש לו פירות שגדלו בארץ ישראל, צריך להפריש מהם תרומות ומעשרות. תחילה מפרישים תרומה המיועדת לכוהנים, אחר כך מעשר ראשון המיועד ללויים, ואחר כך מפרישים מעשר נוסף "מעשר שני" או "מעשר עני". בשנה בה מפרישים מעשר עני אין מפרישים מעשר שני, ובשנה בה מפרישים מעשר שני, אין מפרישים מעשר עני.

בזמן שבית המקדש היה קיים, בעל הפירות היה מפריש עשירית מהפירות ואוכל אותם בטהרה בירושלים. אם הוא רוצה, התורה מאפשרת לו לפדות את הפירות תמורת כסף, ואת הכסף יש להעלות לירושלים ולקנות עמו דבר-מאכל. **דבר המאכל מתקדש בקדושת מעשר שני וחלים עליו שני דינים:**

א. אפשר לאכול אותו בירושלים בלבד. **ב.** לטמאים אסור לאכול אותו. היום, שלצערנו בית המקדש חרב, אין אפשרות לאכול מעשר שני, לפיכך פוטים את פירות מעשר שני ומעבירים את קדושתם למטבע.

דף מ"ח: איסור מעילה בהקדש

"הקדש" הוא מומן ששיגר לבית המקדש. למשל, אדם אמר: "אני מקדיש את הכיסא שלי לבית המקדש", מאותו רגע הכיסא שיגר ל"הקדש".

התורה אומרת שיש איסור "מעילה". כלומר, אסור ליהנות מהקדש, ומי שנהנה מ"הקדש" עבר על איסור מעילה. כה החמירה התורה באיסור מעילה עד שהעובר בשוגג על איסור מעילה חייב להביא קורבן לכפרה.

דף מ"ט: "אונאת ממון"

אסור למוכר למכור חפץ במחיר יקר מערכו האמיתי, מבלי שהקונה יודע זאת. כלומר: זכותו של המוכר לומר לקונה: "מחירו של קילו מלפפון הוא שישה שקלים, ואני רוצה למכור בשישים שקלים". זה מותר. ירצה הקונה לקנות - יקנה. לא ירצה - לא יקנה. **אך אם הקונה אינו יודע שהוא משלם מחיר יקר, אזי המוכר עובר על איסור הונאה.** הלכה זו מתייחסת גם אל הקונה. **אם המוכר דורש מחיר זול מפני שהוא אינו יודע שהמחיר יקר יותר, חייב הקונה לומר למוכר:** "אני שמם לקנות בזול, אבל עליך לדעת שהמחיר של החפץ יקר יותר ואתה יכול לקבל עליו יותר כסף".

1. "אני לא מסוגל ללמוד, אולי אתה יכול לעזור לי?"
 2. "אולי אתה יכול לעזור לי ללמוד?"
 3. "אולי אתה יכול לעזור לי ללמוד?"
 4. "אולי אתה יכול לעזור לי ללמוד?"
 5. "אולי אתה יכול לעזור לי ללמוד?"

- התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:
- 1 מי היא הדמות בציור ומה היה תפקידה?
 - 2 סמלו של איזה ארגון תלוי על הקיר?
 - 3 באיזה כתובת הסתתרה הדמות ואצל איזו משפחה?
 - 4 מה כתוב בדף על השולחן ליד הדמות?
 - 5 של מי הצלילית נושאת הנשק בחלון?

מי אני?

1. הייתי ארגון מחתרתי שהוקם בשנת 1940, מנה כ-800 חברים, ופעל עד הקמת המדינה בתש"ח-1948.
2. מטרת הייתה להילחם ולהיאבק בשלטון המנדט הבריטי בארץ, תוך כדי פגיעה בבכירי ממשלת המנדט הבריטי שפעלו בארץ ובקציני הצבא הבריטי.
3. מפקדי נתפס והוצא להורג בתל אביב על ידי קצינים בריטיים.
4. ההמנון שלי אותו חיבר מפקד הארגון נקרא "חיילים אלמונים".
5. בשנת 1980-תש"ם הכירה מדינת ישראל בתרומה שלי להקמת המדינה, והוענק אות מיוחד לחברי הארגון.

אני...
 1. "אולי אתה יכול לעזור לי ללמוד?"
 2. "אולי אתה יכול לעזור לי ללמוד?"
 3. "אולי אתה יכול לעזור לי ללמוד?"
 4. "אולי אתה יכול לעזור לי ללמוד?"
 5. "אולי אתה יכול לעזור לי ללמוד?"

השנה אנו מציינים

100 שנים לייסוד 'הדף היומי'

למדו את המושגים המודגשים בעלון ותוכלו להשתתף בחידונים ופעילויות במשך השנה.

5780	5778	5727	5708	5707	5699	5657	5323	5260	5258	4900	4800	4650	4260
ה'תש"פ	ה'תשע"ח	ה'תשכ"ז	ה'תש"ח	ה'תש"ז	ה'תשצ"ט	ה'תר"ץ	ה'רמ"ח	ה'תש"ס	ה'תש"ח	ה'תשמ"ב	ה'תשמ"א	ה'תשנ"ה	ה'תש"ס
2019	2017	1969	1967	1948	1947	1939	1897	1500	1492	הרמב"ם	רש"י	רבי סעדיה גאון	510 ימי הביניים תקופת הראשונים
שנת סיום הטי"ם ללומדי הדף היומי	70 שנה למדינה	הרב אריה לויין	מלחמת ששת הימים	הקמת המדינה	מלחמת העצמאות	שואה	ה'רצל	העת החדשה	גירוש ספרד				

דבר תורה

עם כניסתם של בני ישראל אל הארץ, הם גילו בבתיהם נגעי צרעת, אותם הם היו צריכים לנתץ ולהרוס. המדרש מלמד כי ה' עשה בכך חסד עם ישראל משום שהגויים הטמינו בקירות הבית אוצרות, וע"י ניתוח הקירות הם גילו את האוצרות והתעשרו. **אולם, יש להבין, מדוע לא יכול היה הקב"ה לזכות את ישראל באוצרות הטמונים באדמה מבלי להרוס את הבתים? מדוע גלגל ה' שהאוצרות ימצאו דווקא בקירות הבתים?** התשובה לכך טמונה בהבנה כי קירות הבית סופגים את מה שמתרחש בתוכו, את מה שעושים בני האדם הגרים בו. בבתי הגויים היו עובדים עבודה זרה, וקירות הבית ספגו מהטומאה שהייתה בתוכם, לכן גלגל ה' שהאוצרות ימצאו דווקא על ידי ניתוח הקירות, וכך הטומאה שבהם תיעלם ויבנה במקומם בית חדש.

סדר ניקיון | מסכת בבא מציעא דף נ"ב - נ"ב

דף נ"ב: ביטול עסקה

אדם אינו רשאי למכור חפץ במחיר יקר מערכו האמיתי, אם הקונה אינו יודע שהמחיר יקר. מה עושים אם בכל זאת אדם מכר חפץ במחיר יקר? האם העסקה מתבטלת? האם הקונה רשאי לדרוש את העודף מן המוכר?

ובכן, ישנן שלושת אפטריות:

א. אם החפץ נמכר קצת יותר יקר ממחירו, העסקה אינה מתבטלת, והמוכר אפילו אינו צריך להחזיר את העודף.

ב. אם החפץ נמכר יקר יותר בשישית ממחירו האמיתי - העסקה אינה מתבטלת, אצל המוכר חייב להחזיר לקונה את העודף. למשל, אם המוכר מכר בשישים שקלים רמקולים ששוים חמישים שקלים, הרי הוא לקח שישית מיותרת מן הקונה. בגמרא השישית מכונה "שתות".

ג. אם החפץ נמכר ביוקר של יותר משישית - העסקה בטלה לחלוטין ועל המוכר להחזיר לקונה את כל סכום הקניה.

דף נ"א: התנא רבי מאיר

רבי מאיר, שדבריו מופיעים לרוב במשנה, הוא בין התנאים היחידים שאין יודעים את שם אביו, ויותר מכך - לא ברור כלל וכלל כי "מאיר" היה שמו.

יש אומרים שהוא כונה כך על שם שהיה **מאיר** את עיני החכמים בדברי תורה, אבל שמו המקורי היה שונה. כל שידוע לנו על יחוסו של רבי מאיר, שהוא נצר לאחד מקיסרי רומי, נירון קיסר, שברח והתגורר וזכה שמבניו נולד רבי מאיר.

רבי מאיר חי קרוב לסוף תקופת התנאים. היתה זו תקופה קשה לעם ישראל. בית המקדש כבר נחרב והרומאים הכבידו בגזרות קשות על עם ישראל עוד ועוד, אבל קשה מכך היה המצב הרוחני. באותם הימים נפטרו עשרים וארבעה אלף תלמידי רבי עקיבא והיה העולם שמים, כלשון חז"ל, מחוסר התורה, עד שבא רבי עקיבא ומסר את התורה לחמישה תלמידים שהעבירוה להלאה, ביניהם רבי מאיר.

דף נ"ב: התנא רבי מאיר - המשך

רבי מאיר זכה להיות חתנו של רבי חנינא בן תרדיון, הוא נשא את ברוךיה בתו. ברוךיה היתה ידועה בחריפותה ואף ידיעותיה בתורה היו רבות.

גם רבי עקיבא, רבו של רבי מאיר, וגם חותנו, רבי חנינא בן תרדיון, נרצחו בידי הרומאים, בין עשרה הרוגי מלכות. הרומאים גם שבו את גיטתו, בתו של רבי חנינא בן תרדיון, ורבי מאיר הצילה מן השבי בדרך פלא, ומאז רדפו הרומאים אחר רבי מאיר להורגו ורבי מאיר נאלץ לגלות מארץ ישראל, בה שלטו הרומאים, והוא ירד לקבל רבי מאיר נפטר בחוץ לארץ ועל פי המסורת המקובלת בעם ישראל הוא נקבר בסמוך לעיר טבריה.

בין תלמידיו של רבי מאיר היה רבי יהודה הנשיא מסדר המשנה והוא מעיד כי זכה לחריפות בזכות קרבתו לרבו, רבי מאיר.

פעמים רבות נאמרו הלכות במשנה, סתם, בלא שפורש מי אומר כך. היום כלל הקובץ "סתם משנה רבי מאיר". כלומר: הלכות אלו אמר רבי מאיר.

למדנו על התנא רבי מאיר. התאימו בין האישים הבאים לבין תיאורם:

1. רבי מאיר בעל הנס
2. רבי מאיר שפירא
3. רבי מאיר שמחה מדווינסק
4. רבי מאיר אבוחצירא

- א. מייסד הדף היומי
- ב. מחבר הספר "משך חוכמה"
- ג. צדיק הקבור בטבריה
- ד. בנו של הבבא סאלי

7-4 ב, 3-א, 2-ג, 1-ו (תשובות)

שאלות פשוטות

1. מה עושים היום עם פירות מעשר שני?
2. כיצד יכול להיות מצב של כיסא שאסור להשתמש בו?
3. איזה תנא היה צאצא של קיסר רומאי?

בין הפותרים נכונה תיערך הגולה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עלון עד השעה 14:00, למייל talmudhagrala@medison.co.il יש לציין את מס' העלון עליו אתם עונים.* בפיקוח רואה חשבון

בחסות חברת MEDISON
Talmudisraeli@Medison.co.il
טל: 03-9250225 פקס: 03-9265608

מייסד ועורך: מאיר יעקבסון
מנהל חינוכי ועורך: אבי רט
י"ר חבר הנאמנים: ר"ח חיים פרייליכמן